

Mikael Dubois
070 249 32 38
Mikael.dubois@tco.se

2017-06-07

Sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut

Ds 2017:4

S2017/01463/SF

Allmänt

TCO har beretts tillfälle att yttra sig över departementspromemorian Sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut (Ds 2017:4). I promemorian föreslås förändringar i socialförsäkringsbalken så att ett ärende om sjukpenning eller sjukpenning i särskilda fall inte ska få avgöras till den försäkrades nackdel utan att han eller hon har underrättats om innehållet i det kommande beslutet och fått tillfälle att yttra sig över det inom en bestämd tid. Försäkringskassan ska även få besluta att lämna sjukpenning eller sjukpenning i särskilda fall för tid till dess att ett ärende har slutligt avgjorts. En förutsättning för beslutet ska vara att den försäkrade begär sjukpenning i anslutning till en sjukperiod som pågått i minst 15 dagar, sjukpenning eller sjukpenning i särskilda fall har betalats tidigare under sjukperioden och att det saknas skäl som talar emot ett sådant lämnande. Vidare ska SGI-skydd gälla under tid då den försäkrade väntar på ett slutligt beslut i ärende om sjukpenning, ersättning för arbetsresor, rehabiliteringsersättning eller motsvarande arbetsskadeersättningar. Lagen föreslås träda ikraft den 1 januari 2018.

TCOs ställningstagande

TCO är i huvudsak positiv till samtliga delar i förslaget. Skrivelsen ringar tydligt in de problem som TCO-förbunden har lyft fram med nuvarande handläggningsrutiner och som lett till att försäkrade kommit i kläm och stått utan ersättning. Dessa handläggningsrutiners konsekvenser är också något som TCO och TCO-förbunden tidigare har uppmärksammat Försäkringskassan på.

Mot bakgrund av att en nekad sjukpenning är ett mycket betydande beslut för den enskilde välkomnar TCO att det införs en särskild bestämmelse i socialförsäkringsbalken om att den enskilde ska underrättas om innehållet i ett negativt beslut och få tillfälle att yttra sig som ett komplement till bestämmelsen om kommunikering i förvaltningslagen.

TCO noterar dock att förslaget om möjligheten att intermistiskt lämna sjukpenning är begränsat till pågående sjukfall. För individen kvarstår risken och oron att inte få sin sjukpenning beviljad när den första ansökan om sjukpenning lämnas in. TCO anser därför att förslaget även borde innefatta nya sjukfall genom att regeln att sjukpenning kan lämnas interimistiskt under den tid det tar att utreda den första ansökan om ersättning från sjukförsäkringen i en sjukperiod ska tillämpas som huvudregel, under såväl utredningstid som kommuniceringstid, det vill säga fram till dess att ett beslut har fattats. Endast i de fall då det finns skäl som talar emot att ersättning lämnas ska sådan ersättning inte lämnas. När rätten till sjukpenning prövas för första gången i ett sjukfall görs detta mot den försäkrades ordinarie arbete. Läkaren i samråd med den försäkrade har då lättare att göra en korrekt bedömning. Socialstyrelsens beslutsstöd finns här som en återhållande faktor mot sjukskrivning på felaktig grund.

TCO anser också att det bör införas en tidsgräns för hur lång tid det ska ta att fatta det slutgiltiga beslutet, till exempel två veckor från det att en första ansökan om sjukpenning lämnades in förutsatt att ansökan är komplett.

När det gäller övergång mellan sjukpenning på normalnivå och sjukpenning på fortsättningsnivå efter ett års sjukskrivning förutsätter TCO att övergången till sjukpenning på fortsättningsnivå betraktas som ett pågående sjukfall och att det därför finns möjlighet att lämna sjukpenning på fortsättningsnivå intermistiskt även vid en första ansökan.

TCO vill också understryka att det är viktigt att den försäkrade informeras om Försäkringskassan avser att avslå ansökan om sjukpenning och ges möjlighet att komplettera sin ansökan. Det är viktigt att Försäkringskassan är tydlig med vilken information i läkarintyg som efterfrågas och fortsätter med kommunikationen med sjukvård och läkare för att säkerställa att rätt information finns i läkarintygen. Utredningen anger också att om den försäkrade redan har underrättats om Försäkringskassans bedömning och getts möjlighet att yttra sig över denna och det underlag som bedömningen gjorts utifrån, så bör detta kunna utgöra skäl som talar mot att lämna sjukpenning i avvaktan på slutligt beslut. Detta förutsatt att nya omständigheter inte tillkommit.

TCO anser vidare att det är av yttersta vikt att sjukpenning utges under hela kommuniceringstiden och fram till dess beslut fattats. Vid en sådan tolkning av förslaget bör man komma tillrätta med det glapp i ersättning som uppstår för många av TCO-förbundens medlemmar. Fram till dess ett beslut om avslag är fattat kan den försäkrade leva i tron att hen kommer att beviljas sjukpenning. Det är inte rimligt att kräva att den försäkrade, för att undgå ett glapp i ersättning, tvingas göra aktiva val i form av att anmäla sig på Arbetsförmedlingen eller

återgå i arbete innan ett beslut om sjukpenning är fattat. Såsom utredningen själva anger riskerar detta att undergräva tilltron till försäkringen.

Slutligen är TCO mycket positiva till förslaget om att SGI-skydd ska gälla under tid då den försäkrade väntar på ett slutligt beslut. En förlorad SGI kan få mycket allvarliga konsekvenser för de försäkrade i försörjningshänseende, varför det är av yttersta vikt att SGI-skyddet förstärks på det sätt som föreslagits.

Eva Nordmark
Ordförande

Mikael Dubois
Utredare